

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 734/2017-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. decembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], vo veci namietaného porušenia práv podľa čl. 3 a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ntok 1/2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. augusta 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich práv podľa čl. 3 a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Ntok 1/2017 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že predmetom napadnutého konania krajského súdu bolo konanie a rozhodovanie o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 1 T 54/99, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 T 54/99 zo 17. októbra 2002, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 To 52/02 z 18. decembra 2002.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí uznesením sp. zn. 4 Ntok 1/2017 z 11. mája 2017 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) návrh na povolenie obnovy konania podľa § 402 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodu podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku odmietol, pretože nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku.

Sťažovateľ zastáva názor, že krajský súd tým, že o jeho návrhu na povolenie obnovy konania konal a rozhodoval na neverejnom zasadnutí, porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože mu obmedzil prístup k súdu, k tomu, aby sa mohol náležite obhajovať sám, ale aj prostredníctvom ustanoveného obhajcu, a aby mohol predložiť svoje návrhy a dôkazy. Sťažovateľ nesúhlasí s názorom krajského súdu, ktorý vo svojom rozhodnutí uviedol, že sťažovateľ vo svojom návrhu na povolenie obnovy konania uvádza tie isté skutočnosti, ako v jeho predchádzajúcom návrhu na obnovu konania, o ktorom už bolo rozhodované uznesením sp. zn. 4 Ntok 5/2015 zo 17. marca 2016, v spojení s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tost 20/2016 zo 7. júla 2016. Je presvedčený, že krajský súd mal nariadiť kontrolné znalecké dokazovanie, teda ustanoviť znalca na posúdenie zdravotného stavu sťažovateľa a vypracovanie nového znaleckého posudku.

Zároveň krajský súd mal porušiť jeho právo podľa čl. 6 dohovoru tým, že napriek tomu, že minimálne od 22. mája 2017 vedel, že ustanovený obhajca je nečinný, neprijal žiadne opatrenia, aby túto nečinnosť odstránil a sťažovateľovi umožnil aktívne uplatňovanie jeho práv. Sťažovateľ uvádza, že krajský súd vedel, že jeho obhajca podal sťažnosť proti

jeho uzneseniu oneskorene, pričom musel predpokladať, ako následne najvyšší súd o tejto sťažnosti rozhodne, no nič s tým neurobil.

Najvyšší súd následne sťažnosť sťažovateľa podanú prostredníctvom jeho ustanoveného obhajcu uznesením sp. zn. 6 Tost 17/217 zo 14. júna 2017 podľa § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zamietol.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1.) Krajský súd v Nitre vo veci sp. zn. 4 Ntok/1/2017 porušil právo [REDAKOVANÉ] podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ďalej len k spojeniu s čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2.) Podľa čl. 127 ods. 1 a 2 ústavy, aby ústavný súd zrušil uznesenie k veci pod sp. zn. 4 Ntok/1/2017-45 zo dňa 11. 05. 2017 vedenej veci pred Krajským súdom v Nitre a zároveň zrušil uznesenie 6 Tost 17/2017 Najvyššieho súdu Slovenskej republiky...

3.) Krajskému súdu v Nitre k sp. zn... 4 Ntok/1/2017, sa prikazuje konať na verejnom zasadnutí v konaní podľa procesných záruk podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

4.) [REDAKOVANÉ] sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 5.000 Eur... je Krajský súd v Nitre vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5.) [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia, ktorú je Krajský súd v Nitre nerozlučne s Najvyšším súdom Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet advokáta do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6.) [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov za bezúspešnosť v konaní návrhu na obnovu konania k úhrade trov konania a trov za obhajcu, ktorú je v sume 1.000 Eur... Krajský súd v Nitre nerozlučne s Najvyšším súdom Slovenskej republiky povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Dňa 23. novembra 2017 bolo ústavnému súdu doručené ďalšie podanie sťažovateľa, v prílohe ktorého zaslal ústavnému súdu listiny preukazujúce jeho tvrdenia, a zároveň

v podaní poukazuje na nezrovnalosti týkajúce sa podania sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Predmetom predbežného prerokovania ústavného súdu je posúdenie sťažovateľom namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 3 a čl. 6 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní, predmetom ktorého bolo konanie a rozhodovanie o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 1 T 54/99.

Krajský súd v napadnutom konaní uznesením sp. zn. 4 Ntok 1/2017 z 11. mája 2017 odmietol návrh sťažovateľa na obnovu konania. Z príloh, ktoré sťažovateľ doručil ústavnému súdu spolu so sťažnosťou, vyplýva, že uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi a jeho právnomu zástupcovi doručené 16. mája 2017. Proti tomuto uzneseniu bol prípustný riadny opravný prostriedok – sťažnosť, pričom lehota na jeho podanie mala uplynúť 19. mája 2017 (piatok, pozn.). Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu síce tento riadny opravný prostriedok využil, avšak sťažnosť bola podaná až 22. mája 2017, teda po zákonom ustanovenej lehote na jej podanie. Najvyšší súd následne uznesením sp. zn. 6 Tost 17/217 zo 14. júna 2017 sťažnosť sťažovateľa zamietol ako oneskorene podanú.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd uvádza, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel tohto princípu je založený na tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04). Z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možno vyvodit' ústavný príkaz pre každú osobu, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, v zmysle ktorého musí rešpektovať postupnosť ústavnej ochrany, a preto pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 128/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V súvislosti s už uvedeným ústavný súd poukazuje na to, že vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Z § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde použitím argumentu *a contrario* vyplýva, že sťažnosť je prípustná po vyčerpaní opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon na ochranu základných práv alebo slobôd účinne poskytuje sťažovateľovi a na použitie ktorých je tento oprávnený podľa osobitných predpisov. Opravným prostriedkom, ktorým je podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienená prípustnosť sťažnosti, nemôže byť však každý v zákone predvídaný opravný prostriedok, ale iba taký, po podaní ktorého sa môžu reálne rozvinúť procesné vzťahy v príslušnom konaní, ktoré vedú k meritórnemu prerokovaniu a rozhodnutiu vo veci samej (m. m. II. ÚS 77/06).

Sťažovateľ, ako už bolo uvedené, proti uzneseniu krajského súdu síce sťažnosť podal, no urobil tak až po zákonom ustanovenej lehote na jej podanie. Na sťažnosť podanú po zákonom ustanovenej lehote možno hľadiť tak, ako keby ani vôbec podaná nebola, a teda sťažovateľ v podstate nevyužil na ochranu svojich práv účinný právny prostriedok nápravy v konaní pred všeobecnými súdmi. Uvedené preto zakladá neprípustnosť jeho sťažnosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jeho návrhmi uplatnenými v petite sťažnosti.

Ústavný súd sa z dôvodu hospodárnosti konania otázkou odstránenia procesnej prekážky konania spočívajúcej v nedostatku kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľa už nezaoberal, pretože dôvody, pre ktoré ústavný súd rozhodol o odmietnutí sťažnosti, by neboli odstrániteľné ani prostredníctvom právneho zástupcu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. decembra 2017